

دانشور

پژوهشی

بررسی عوارض کوتاه مدت جراحی آرتروپلاستی مفصل ران

نویسنده‌گان: دکتر محمدعلی فخاریان^۱، دکتر معصومه یاری^۲ و دکتر رضا افشار^۱

۱- استاد یار دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد

۲- دانشآموخته پزشکی، دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد

* نویسنده مسئول:

Email: fakhar14@yahoo.com

چکیده

مقدمه و هدف: آرتروپلاستی مفصل هیپ از مفیدترین اعمال جراحی غیراورژانسی ارتوپدی است که جهت بهبود درد و عملکرد در بیماران با ناتوانی‌های مفصلی مؤثر است و با توجه به عوارض جدی آن و همچنین افزایش چشمگیر و روزافزونش در مورد افراد مسن، نیاز به تحقیق در این زمینه لازم به نظر می‌رسد.

روش کار: در این مطالعه آینده‌نگر (cross-sectional) نمونه‌ای به حجم 106 نفر در طی سال‌های ۸۴-۱۳۸۰ تحت عمل جراحی تعویض مفصل ران قرار گرفتند که 62 نفر از آنان زن و 44 نفر مرد بودند. کم سن‌ترین آن‌ها 21 ساله و مسن‌ترینشان 90 ساله و میانگین سنی بیماران 64/62 سال بود. در این مطالعه، جراحی کلیه بیماران با انسزیون طرفی (lateral) و با پوزیشن طرفی انجام شده است. بیماران، چهار روز بعد از عمل جراحی مرخص می‌شدند و در فواصل زمانی دو هفته و شش هفته بعد از عمل جراحی، با توجه به متغیرهایی مثل سن، جنس، بیماری زمینه‌ای، علت عمل جراحی، نوع عمل جراحی از نظر عوارضی از قبیل آسیب عصبی، آسیب عروقی، شامل هماتون، شکستگی‌های اطراف پروتون، دررفتگی مفصل هیپ، غرفت، عوارض نورولوژیک شامل دلیریوم، خونریزی‌های گوارشی، عوارض ادراری، و ترموبوآمبولی مورد معاینه مجدد قرار می‌گرفتند. تمام یافته‌های بدست آمده، در فرم‌های اطلاعاتی که برای هر بیمار تهیه شده بود ثبت می‌شد. سپس اثر متغیرهای موردنظر در بروز عوارض و ارتباط آن‌ها با عوارض موردنظری قرار گرفت و اطلاعات جمع‌آوری شده با برنامه نرم افزاری SPSS تحت آنالیز شد و برای بررسی متغیرهای کیفی از آزمون کای دو (chi-square) استفاده شد.

نتایج: در نتایج بدست آمده در نمونه‌های موردنظر مطالعه از 106 نفر، 44 نفر مرد (41/5 درصد) و 62 نفر زن (58/4 درصد) بودند. حدود سنی بیماران 21 تا 90 سال و میانگین سنی 64/6 با (SD 15/121)

بوده است. بیشترین شیوع عوارض ترمبوز عروق عمقی (Deep Vein Thrombosis: DVT) حدود 15 مورد (14 درصد) است. متوسط سن این گروه از بیماران 68 بود که بیش از سن متوسط جمعیت کلی مورد مطالعه (64/5) است. ارتباط معناداری بین جنسیت و این عارضه وجود نداشت. از نظر علت عمل جراحی و بیماری زمینه‌ای در گروه بیماران DVT و گروه اصلی، اختلاف معناداری وجود نداشت. کمترین شیوع عوارض مربوط به آسیب عروقی و مورتنالیته است که به ترتیب 0/9 و 0/9 درصد است. عوارض دیگر به ترتیب آسیب عصبی دو مورد (1/8 درصد)، دررفتگی مفصل هیپ شش مورد (5/6 درصد)، دلیریوم شش مورد (5/6 درصد)، عرفونت ادراری سه مورد (2/8 درصد)، خونریزی گوارشی پنج مورد (4/7 درصد)، شکستگی ران شش مورد (5/6 درصد)، شکستگی استاتابولوم یک مورد (0/9 درصد)، عرفونت پنج مورد (4/7 درصد) که چهار مورد آن، عرفونت سطحی و یک مورد عرفونت شدید بوده است. بین عوارض فوق با بیماری زمینه‌ای، علت عمل جراحی و غیره ارتباط معناداری وجود نداشت. ما برای این‌که بین موارد فوق و عوارض ارتباط برقرار کنیم عوارض را به سه گروه لوکال (آسیب عصبی، عروقی، دررفتگی و شکستگی)، سیستیک (عرفونت، عرفونت سیستم ادراری UTI)، خونریزی دستگاه گوارش (G.I. Bleeding) و ترمبوز عروق عمقی تقسیم کردیم. باز هم رابطه معناداری ایجاد نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به تعداد بیماران و عوارض ایجادشده، میزان عوارض با سن، جنس، نوع عمل جراحی و علت عمل جراحی، ارتباط معناداری وجود نداشت؛ اما نتایج ارزشمندی را نصیب نویسنده‌گان کرد تا در ادامه اعمال جراحی موردنظر استفاده قرار دهد. به هر حال، این مطالعه در آینده با تعداد بیشتر بیماران انجام خواهد شد.

دوماهنامه علمی - پژوهشی
دانشگاه شاهد
سال پانزدهم - شماره 73
اسفند 1386

وصول:	85/3/28
ارسال اصلاحات:	85/8/6
دریافت اصلاحات:	85/10/2
پذیرش:	86/3/22

واژه‌های کلیدی: آرتروپلاستی، مفصل ران، عوارض کوتاه مدت

مقدمه

روشن کار

در این مطالعه آینده‌نگر (cross-sectional) نمونه‌ای به حجم 106 نفر در طی سال‌های 1380-84 تحت عمل جراحی تعویض مفصل ران قرار گرفتند. این بیماران شامل 62 زن و 44 مرد بودند. کم سن‌ترین بیمار 21 ساله و مسن‌ترین بیمار 90 ساله، و میانگین سنی بیماران 64/62 سال بود. در این مطالعه، جراحی کلیه بیماران با پوزیشن طرفی و با برش طرفی (اپروچ هاردینگ) انجام شده است. هنگام شروع بیهوشی، یک گرم کفلین برای پیشگیری از عفونت تزریق می‌شد و تا مدت بستره در بیمارستان به صورت چهار دوز روزانه ادامه می‌یافت. از اولین روز بعد از عمل جراحی، هپارین با وزن مولکولی کم به صورت (cleoxan) چهل میلی‌گرم روزانه تعجیز می‌شد و تا دو هفته ادامه می‌یافتد. در پیش از 90 درصد موارد، بیهوشی به صورت رژیونال (اسپینال یا اپیدورال) انجام می‌شد. بیماران چهار تا شش روز بعد از عمل جراحی مرخص می‌شدند و در فواصل زمانی دو هفته و شش هفته بعد از عمل جراحی، با توجه به متغیرهایی مثل بیماری زمینه‌ای، علت عمل جراحی، نوع عمل جراحی از نظر عوارضی از قبیل آسیب عصبی، آسیب عروقی شامل هماتوم، شکستگی‌های اطراف پروتر، دررفتگی مفصل هیپ، عفونت، عوارض نورولوژیک شامل دلیریوم، خونریزی‌های گوارشی، عوارض ادراری، و ترومبوآمبولی مورد معاینه مجدد قرار می‌گرفتند. تمام یافته‌های به دست آمده در فرم‌های اطلاعاتی که برای هر بیمار تهیه شده بود ثبت می‌شد. سپس اثر متغیرهای موردنظر در بروز عوارض و ارتباط آنها با عوارض موردنظر بررسی قرار گرفت و اطلاعات جمع‌آوری شده با برنامه نرم‌افزاری SPSS تحت آنالیز قرار گرفت. برای بررسی متغیرهای کیفی از آزمون کای دو (chi-square) استفاده شد.

جراحی تعویض مفصل هیپ از مفیدترین اعمال جراحی برای تسکین درد و بهبود عملکرد در بیماران با ناتوانی بیماری‌های مفصل ران است. عوارض وابسته به آرتروپلاستی مفصل هیپ نادر است، اما می‌تواند یک اثر مخرب بر زندگی بیماران داشته باشد^[1]. با توجه به این که تعداد بیماران با این عمل جراحی رو به افزایش است، یک تحقیق راجع به میزان وقوع مهم‌ترین عوارض لازم به نظر می‌رسد. به جهت این که بروز واقعی عوارض جدی کم است، جراحان بدون تجربه هم ممکن است یک پیشگویی از عملکرد خود نشان دهند. کمیته تحقیق جراحان آمریکایی هیپ و زانو (AAHKS) متعهد شده‌اند که در یک بررسی همه‌جانبه، شدیدترین عوارض بعد از جراحی توتال هیپ را مورد بررسی قرار دهند^[2]. در کشور ما نیز در سال‌های اخیر، میزان انجام این عمل جراحی به‌طور چشمگیر افزایش یافته و با توجه به افزایش سن جمعیت عمومی کشور، بر میزان آن روز به روز افزوده می‌شود. نیز با توجه به این که مفصل ران، یک مفصل تحمل‌کننده وزن است و حرکات این مفصل، نقش عمده‌ای در کارکرد کلی سیستم اسکلتی دارد، انجام دقیق و بدون عارضه این عمل جراحی بسیار مهم است. آرتروپلاستی مفصل هیپ، همراه با عوارض بسیار است که شناخت نوع و میزان بروز آن‌ها می‌تواند در جراحی دقیق‌تر و اخذ تصمیمات مناسب جهت پیشگیری از بروز عوارض بسیار کمک‌کننده باشد. میزان و نوع عوارض با توجه به شرایط هر کشور می‌تواند متفاوت باشد. علی‌رغم وجود مقالات متعدد خارجی در این زمینه و مطالعات محدود در کشور، انجام تحقیق ضروری به نظر می‌رسد. مطالعه حاضر با هدف بررسی و تعیین عوارض کوتاه‌مدت تعویض مفصل ران انجام شده است.

که با $p < 0.05$ بین دو متغیر ارتباط آماری معناداری وجود نداشت (جدول 4). جدول 5 بین بیماری زمینه‌ای و عوارض جانبی، ارتباط معناداری نشان نمی‌دهد.

بحث

جراحی تعویض مفصل ران، شامل عوارض متعددی است. بعضی عوارض مثل آسیب عصبی، هماتوم، و ترومبوآمبولی، مدت کوتاهی بعد از عمل جراحی روی می‌دهد، در حالی که عوارضی مثل شل شدن پروتز، و استئولیز، عوارض دیررس هستند. عوارضی مثل عفونت، دررفتگی و شکستگی‌های اطراف پروتز در هر زمان ممکن است روی دهنده [1]. در این مطالعه، بررسی عوارض گروه اول و سوم مد نظر بوده است. مطالعه به صورت آینده‌نگر روی صد و شش بیمار که تحت عمل جراحی تعویض مفصل ران قرار گرفته بودند انجام شد. بیماران به طور متوسط چهار تا شش روز بعد از عمل جراحی از بیمارستان مرخص می‌شدند و در فواصل زمانی دو هفته و شش هفته بعد از عمل جراحی، تحت معاینه مجدد قرار می‌گرفتند و تمام یافته‌های به دست آمده ثبت می‌شد. عوارضی که تحت بررسی قرار گرفتند عبارت بودند از: آسیب عصبی، آسیب عروقی شامل هماتوم، شکستگی‌های اطراف پروتز، دررفتگی مفصل هیپ عفونت، عوارض نورولوژیک شامل دلیریوم، خونریزی‌های گوارشی، عوارض ادراری، و ترومبوآمبولی. مجموع بیماران شامل 44 مرد و 62 زن بود. آسیب عصبی به صورت نوروپراکسی عصب پرونال در 2 مورد دیده شد که به معنای شیوع 1/9 درصد است. یکی از بیماران تحت عمل جراحی مجدد مفصل ران (رویژن) و دیگری تحت عمل آرتروپلاستی اولیه قرار گرفته بود. شیوع آسیب عصبی در مورد جراحی اولیه بین 0/5-0/7 درصد و در موارد رویژن تا 7/5 درصد هم گزارش شده است [3]. هر دو بیمار ما مرد بودند که سابقه بیماری خاصی نداشتند. اختلاف طول قابل توجهی در اندام قبل و بعد از عمل جراحی وجود نداشت، در حالی که جنس زن، بلند شدن اندام و جراحی مجدد از

نتایج

در نمونه‌های مورد مطالعه از 106 نفر، 44 نفر مرد (41/5 درصد) و 62 نفر زن (58/4 درصد) بودند. کمترین سن بیماران 21 سال و مسن‌ترین 90 سال و میانگین سنی 646 با (SD=15/121) بوده است (نمودار 1). بیشترین درصد فراوانی بیماری زمینه‌ای در بیماران تحت عمل جراحی، بیماری فشار خون و بیماری قلبی-عروقی برابر با 12/3 درصد و کمترین درصد توزیع فراوانی، سابقه ترومبوуз وریدی عمقی (DVT) برابر با 0/9 درصد است (نمودار 2). در جدول 1 مهم‌ترین علل تعویض مفصل ران به ترتیب مشخص شده است. در زنان شایع ترین علت، شکستگی گردن فمور برابر با 28/3 درصد و در مردان، شایع ترین علت عمل جراحی شکستگی گردن فمور برابر با 18 درصد بوده که در زنان 1/5 برابر بیشتر از مردان بوده است. نوع عمل جراحی به ترتیب بیشترین فراوانی، آرتروپلاستی توتال مفصل ران بدون سیمان برابر با 32/2 درصد و کمترین درصد فراوانی، عمل جراحی رویژن توتال هیپ بدون سیمان برابر 3/8 درصد است (جدول 2). بیشترین عوارض بعد از عمل جراحی در بیماران، ترومبوуз ورید عمقی (DVT) 14/1 درصد، و کمترین عوارض مربوط به آسیب عروقی 0/9 درصد است (نمودار 3). بین عوارض فوق با بیماری زمینه‌ای، سن و جنس ارتباط آماری معناداری وجود نداشت. در این مطالعه برای تعیین ارتباط بین فاکتورهای ذکر شده با هم، عوارض جانبی را به سه گروه تقسیم کردیم: (1) عوارض لوکال (Local) شامل آسیب عروقی، آسیب عصبی، شکستگی و دررفتگی؛ (2) عوارض سیستمیک شامل عفونت، خونریزی گوارشی، عفونت ادراری و دلیریوم؛ و (3) ترومبوуз ورید عمقی DVT که باز هم رابطه معناداری حاصل نشد. جهت بررسی ارتباط بین سن و عوارض جانبی از آزمون ANOVA استفاده شد که با $p = 0.797$ بین دو متغیر ارتباط آماری معناداری وجود نداشت (جدول 3). جهت بررسی ارتباط بین جنس و عوارض جانبی از آزمون کای دو استفاده شد

کارگذاری پروتز، عدم تعادل مناسب بافت نرم و سایر موارد تکنیکال است که هر دو بیمار ما زن بودند و در بسیاری از مطالعات، شیوع دررفتگی در زنان بیشتر گزارش شده است[1]. در هر حال باید سعی بیشتری شود تا میزان دررفتگی به صفر نزدیک شود. ترومبوآمبولی شایع‌ترین عارضه جدی بعد از جراحی تعویض مفصل ران است و شایع‌ترین علت مرگ طی مدت سه ماه بعد از عمل جراحی محسوب می‌شود و مسئول بیش از 50 درصد مورتالیته پس از عمل جراحی است[11,12 و 13]. بدون پروفیلاکسی، DVT در 70-40 درصد بیماران دیده می‌شود و آمبولی ریوی کشنده در 2 درصد بیماران روى می‌دهد. روش‌های زیادی برای پیشگیری از DVT وجود دارد که امروزه مؤثرترین روش، استفاده از هپارین با وزن مولکولی کم است. شیوع DVT در حضور روش‌های پروفیلاکتیک با بی‌حسی اسپاینال حدود 13 درصد و با بیهودی عمومی حدود 27 درصد گزارش شده است[6 و 14]. ما در کلیه بیماران قبل و بعد از عمل جراحی هپارین با وزن مولکولی کم به میزان 5000 واحد فراگمین یا 40 میلی‌گرم سلکسان (Clexan) روزانه تجویز کردیم و تمام بیماران با استفاده از بی‌حسی اسپاینال تحت عمل جراحی قرار گرفتند. شیوع DVT در مطالعه ما اندکی بیش‌تر از متوسط گزارش شده است. ما 15 مورد (14 درصد) DVT ثابت شده داشتیم. اثبات DVT از طریق سونوگرافی داپلر رنگی انجام شدکه حساسیتی برابر 97 درصد دارد. گرچه ممکن است شیوع واقعی بیش‌تر از این میزان باشد و در گروهی از بیمارانی که علامتی ندارند (درد، تب خفیف، تورم اندام) اصول بررسی انجام نشود؛ اما این اشکال به مطالعات مشابه هم وارد است. بیماران ما شامل 9 زن و 6 مرد بودند که اختلاف سنی قابل توجهی ندارند. متوسط سنی این گروه از بیماران 2/68 است که اندکی بیش از سن متوسط جمعیت کلی مورد مطالعه (64/5) است که البته قابل توجه نیست. از نظر علت عمل جراحی و بیماری‌های زمینه‌ای گروه بیماران DVT، گروه اصلی اختلاف

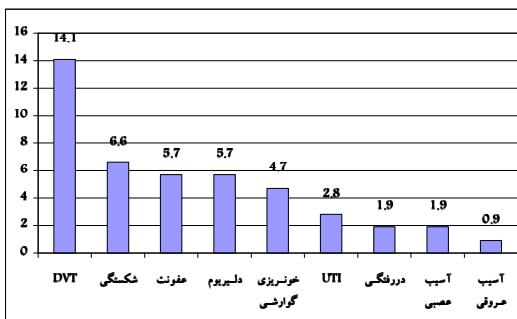
فاکتورهای آسیب عصبی است. به هر حال در مورد بیماران ما علت آسیب عصبی مشخص نیست؛ اما می‌تواند ناشی از رتراسیون‌های حین عمل جراحی باشد. آسیب عروقی به دنبال تعویض مفصل ران نادر است و شیوع آن بین 0/2-0/3 درصد گزارش شده است[5]. در این مطالعه، ما آسیب عروقی نداشتیم، اما در یک مورد هماتوم بعد از عمل جراحی دیده شد. این عارضه در یک بیمار مبتلا به آرتربیت روماتوئید با مصرف درازمدت کورتیکواسترۆئید دیده شد که گرچه بیماران دیگری هم در این مطالعه با این خصوصیات وجود داشتند؛ اما دچار این عارضه نشدند. به هر حال، این گروه از بیماران دارای اختلالات انقادی هستند و در مورد جلوگیری از خونریزی و تشکیل هماتوم باید دقیق‌تر بیش‌تری مبذول داشت که شامل هموستاز دقیق‌تر، تجویز بیش‌تر آنتی‌بیوتیک جهت جلوگیری از عفونت هماتوم و آماده‌سازی خون بیش‌تر جهت تصحیح همودینامیک است. شیوع UTI بعد از جراحی تعویض مفصل ران بین 7 تا 14 درصد گزارش شده است [6]. لذا احتیاطات لازم جهت پیشگیری از آن باید انجام شود. در این مطالعه، سه مورد (9/2 درصد) عفونت ادراری بعد از عمل دیده شد. هر سه بیمار، زن بودند و متوسط سنی حدود پنجاه سال داشتند که از متوسط سنی کل گروه (64/5) کم‌تر است. لذا به نظر نمی‌رسد سن بالا، فاکتوری در ایجاد عفونت ادراری باشد. اما جنس زن و سابقه مصرف کورتیکواسترۆئیدها از فاکتورهای مهم ایجاد عفونت ادراری است که باید قبل از عمل جراحی مدقنه باشد. در دو مورد از بیماران، دررفتگی مفصل هیچ بعد از عمل جراحی دیده شد که یکی ارتروپلاستی اولیه به دنبال نکروز اوسکولار سراستخوان ران و دیگری ثانویه به دیسپلازی مفصل هیچ بود. متوسط شیوع دررفتگی سه مورد گزارش شده است[7، 8 و 10]. میزان دررفتگی در این مطالعه 0/19 درصد کم‌تر از گزارش‌های مشابه است. ریسک فاکتورهای ایجاد دررفتگی شامل جراحی مجدد، اپروچ خلفی، اشتباه در

بروز عفونت بعد از عمل بیشتر است. بیماران ما روز عمل جراحی و گاهی روز قبل بستری می‌شدند و در تمام بیماران آنتیبیوتیک پروفیلاکتیک در زمان شروع بیهوشی قبل از عمل جراحی تجویز می‌شد[17و18].

ما در این مطالعه، پنج مورد عفونت داشتیم که چهار مورد آن عفونت سطحی بود که با آنتیبیوتیک و درناژ بهبود یافت. همچنین یک مورد عفونت شدید داشتیم که علی‌رغم درمان آنتیبیوتیکی و دبریدمان بهبود نیافت و نهایتاً نیازمند خارج کردن پروتز جهت سرکوب عفونت شدیم. از پنج مورد عفونت مشاهده شده در این مطالعه، چهار مورد از بیماران سابقه آرتربیت روماتوئید با مصرف درازمدت کورتیکواستروئید داشتند که تأکید مجددی است بر استعداد عفونت در این بیماران، و لذا باید توجه بیش‌تری در پروفیلاکسی از عفونت در این گروه از بیماران مبذول کرد. سن، طول مدت عمل جراحی و دیابت در این مطالعه نقش قابل ملاحظه‌ای در ایجاد عفونت نداشت. ما شش مورد دلیریوم بعد از عمل جراحی داشتیم که تشخیص آن بر اساس کاهش سطح هوشیاری بود. از نظر بیماری زمینه‌ای، اختلاف قابل توجهی بین این گروه و گروه بیماران مشاهده نشد، اما نکته جالب این که متوسط سنی این گروه از بیماران 14 سال از گروه اصلی بیماران بیش‌تر بود (87/5 در مقابل 46/5) که نشانه شیوع بالاتر این عارضه در افراد مسن است که باید مد نظر باشد. شیوع دلیریوم در مطالعه ما 5/7 درصد است که در مقایسه با مطالعات مشابه (حدود 15 درصد) بسیار کم‌تر است که علت آن مشخص نیست؛ اگرچه می‌توان آن را به تشخیص کم‌ترین عارضه نسبت داد[19،20و21].

عارضه دیگر، خونریزی دستگاه گوارش است که در پنج مورد از بیماران دیده شد. شیوع نسبتاً بالایی است که با توجه به استفاده روتین از ضدانعقادها در این بیماران، خونریزی گوارشی را می‌توان علاوه بر استرس ناشی از عمل جراحی به عارضه این داروها هم نسبت داد. به هر حال، توجیه مناسبی برای شیوع نسبتاً بالای

معناداری ندارد. ما یک مورد نورتالیته بعد از یک ماه داشتیم که احتمالاً به دلیل عوارض ترومبوآمبولیک است. به هر حال با توجه به شیوع بالای DVT به نظر می‌رسد شاید بهتر باشد از روش‌های دیگر پیشگیری از DVT مثل روش‌های مکانیکال هم استفاده شود. شکستگی‌های فمور، استابولوم یا پوپیس می‌تواند در حین یا بعد از عمل جراحی تعویض مفصل ران روی دهد. شکستگی ران، شایع‌ترین فرم شکستگی است و شکستگی استابولوم، اغلب شایع‌تر از میزانی است که تشخیص داده می‌شود. شکستگی ران در هر مرحله از عمل جراحی می‌تواند روی دهد و میزان آن از 3/5 درصد در آرتروپلاستی اولیه، 6/71 درصد در جراحی مجدد گزارش شده است[15و16]. شکستگی استابولوم در تعویض مفصل اولیه نادر است. ما 6 مورد شکستگی ران (5/7 درصد) و یک مورد شکستگی استابولوم داشتیم (0/9) که به میزان قابل توجهی بالاتر از مطالعات مشابه است. قابل ذکر است که 5 مورد شکستگی ران از پنجاه بیمار اول جراحی شده روی داد و در پنجاه مورد دوم فقط یک مورد دیده شد که می‌توان آن را به learning curve موجود در تمام اعمال جراحی نسبت داد. یک مورد شکستگی استابولوم داشتیم که در یک بیمار مبتلا به نکروز اواسکولار سر استخوان ران ناشی از شکستگی گردن استخوان ران روی داد که می‌توان آنرا به استوپروز ناشی از عدم وزن‌گذاری طولانی مدت نسبت داد. به هر حال تمام شکستگی‌ها، بدون ایجاد عارضه درمان شدند. عفونت از فاجعه آمیزترین عوارض بعد از عمل جراحی تعویض مفصل ران است. در ابتدای معرفی، این جراحی شیوعی بین 7-11 درصد داشت، اما به تدریج با بهبود تکنیک‌های جراحی و شروع آنتیبیوتیک پروفیلاکتیک، شیوع آن به یک درصد کاهش یافته است. انسیدانس عفونت در بیماران دیابتی، آرتربیت روماتوئید، سیکل سل و بیمارانی که داروهای کورتیکواستروئید مصرف می‌کنند بالاتر است. همچنین در بستری طولانی مدت قبل از عمل جراحی، احتمال

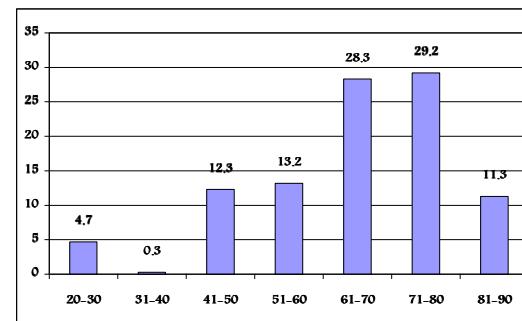
نمودار 3 فراوانی عوارض جانبی تعویض مفصل ران

جدول 1 توزیع فراوانی علت عمل جراحی تعویض مفصل ران

درصد فراوانی	فراآنی	علت عمل جراحی
18/9	20	بیماری دژنراتیو مفصل (DJD اولیه)
7/5	8	نکروز آمواسکولار سرفمور (AVN)
14/2	15	دیسپلازی هیپ
8/4	9	بیماری‌های روماتیسمی
46/3	49	شکستگی گردن فمور
0/9	1	سابقه شکستگی استابولوم
3/8	4	شل شدگی پروتز
100	106	جمع

این عارضه در مقایسه با مطالعات مشابه (1 درصد) پیدا نشد [1 و 6].

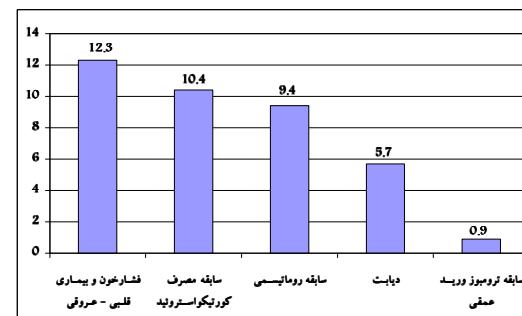
به هر حال، این مطالعه روی صد و شش بیمار که در یک مرکز و توسط یک جراح تحت عمل جراحی قرار گرفته‌اند انجام شد. گرچه تعداد بیماران جهت حصول نتایج آماری قابل توجه کافی نبود، اما نتایج ارزشمندی را نصیب مؤلفین کرد تا در ادامه اعمال جراحی مورد استفاده قرار دهند. به هر حال، این مطالعه در آینده با تعداد بیشتر بیماران انجام خواهد شد.

نمودار 1 توزیع فراوانی سن بیماران مورد

جدول 2 توزیع فراوانی نوع عمل جراحی تعویض مفصل ران

درصد فراوانی	فراآنی	نوع عمل جراحی
18/9	20	آرتروپلاستی با پولار اولیه سیمان
19/8	21	آرتروپلاستی با پولار اولیه بدون سیمانی
18/9	20	آرتروپلاستی توtal هیپ سیمانی
32/2	34	آرتروپلاستی توtal هیپ بدون سیمان
6/6	7	رویزن توtal هیپ سیمانی
3/8	4	رویزن توtal هیپ بدون سیمان
100	106	جمع

نمودار 2 توزیع فراوانی بیماری زمینه‌ای

جدول 3 ارتباط سن و عوارض جانبی

بیشترین سن	کمترین سن	STD	میانگین سنی	فراآنی	عارضه
86	41	13/374	66	12	آسیب عصبی آسیب عروق شکستگی دررفتگی

86	22	14/653	66/05	19	عفونت خونریزی گوارشی عفونت ادراری دلیریوم
88	48	14/653	67/31	15	DVT
90	21	16/507	63/08	59	بدون عارضه
90	21	15/128	64/49	105	جمع

جدول 4 ارتباط عوارض جانبی و جنس بیماران

درصد	تعداد	جنس			عارضه
		زن		مرد	
		درصد	تعداد	درصد	
11/3	12	5/7	6	5/7	6
					آسیب عصبی آسیب عروقی شکستگی دررفنگی
					گروه 1: شامل
18	19	9/4	10	8/5	9
					عفونت خونریزی گوارشی عفونت ادراری دلیریوم
					گروه 2: شامل
14/1	15	7/5	8	6/6	7
					DVT
100	105	100	45	100	60
					گروه سوم: شامل
					جمع

جدول 5 ارتباط بین بیماری زمینه‌ای و عوارض جانبی

بیماری زمینه‌ای	بدون عارضه	عارضه 1 گروه 1	عارضه 2 گروه 2	عارضه 3 گروه 3	جمع
دیابت	2 ٪28/6	0 ٪0	1 ٪14/3	1 ٪14/8	3 ٪14/8
فشار خون	4 ٪33/3	0 ٪0	2 ٪28/6	2 ٪29/6	8 ٪29/6
Sabقه DVT	0 ٪0	1 ٪100	0 ٪0	1 ٪14/3	2 ٪7/4
سابقه مصرف کورتیکواسترویید	0 ٪0	0 ٪0	4 ٪57/1	2 ٪28/6	6 ٪22/2
دیابت و فشار خون	2 ٪16/7	0 ٪0	0 ٪0	0 ٪0	2 ٪7/4
بیماری روماتیسمی و مصرف کورتیکواسترویید	2 ٪16/7	0 ٪0	0 ٪0	1 ٪14/3	3 ٪11/1
فشار خون و بیماری کلیوی	1 ٪8/3	0 ٪0	0 ٪0	0 ٪0	1 ٪3/7
دیابت و بیماری روماتیسمی و مصرف کورتون	1 ٪8/3	0 ٪0	0 ٪0	0 ٪0	1 ٪3/7

27 ٪100	7 ٪100	7 ٪100	1 ٪100	12 ٪100	جمع
------------	-----------	-----------	-----------	------------	-----

منابع

1. Campbells Operative Orthopaedics, Canale, S.Terry.
2. James B Stiehl, Milwaukee, Wisconsin, R.David Heekin, Jacksonville, Florida. KimChillag, Colombia, South Carolina. J Wesely Mekso, Lansing, Michigan: complications after total hip arthroplasty: Result of the AAHKS Multicenter Survey.
3. BarrackRL: Neurovascular Injury avoiding. Catastrophe. JArthroplasty. 2004Jun; 19 (4Supple1): 104-7.
4. Farrell CM, SpringerBD, HaidukewychGJ, M orrey BF: Motor nerve palsy following Primary total hip arthroplasty. JBoneJoint Surg AM. 2005 Dec; 87(12): 2619-25.
5. BrienWW, Sarmiento A: Vascular Injury during cementless total hip.
6. Eftekhar NS, KiermanHAJr, Stinchfield FE: Systemic and local Complications following low-Friction arthroplasty of the hip joint.A study of 800 consecutive operations Arch Surg.1976 Feb; 111(2):150-5.
7. BrienWW. SalvatiEA, WrightTM, BursteinAH: Dislocation following total hip arthroplastycomparison of two acetabular component designs, orthopedics: 1993; 16-869.
8. Sierra RJ, RaposoJM, Trousdale RT, Cabanela ME. Department OF Orthopedic surgery, Mayo Clinic, Rochester, MN55905, USA: Dislocation of primary THA done through a posterolateral approach in the elderly. Clin orthop relat ReS.2005 Dec; 441:262-7.
9. Thomas Shneider: Dislocation following total hip arthroplasty.
10. SerraRJ, SleckCD, CabanelaME: Dislocation of bipolar hemiarthroplasty: rate contributing factorsand outcome, Clin orthop Res.2006Jan; 442:230-8.
11. BaldrstonR.A, Graham TS, Booth RE Jr, Rothman RH: The prevention of pulmonary embolism in total hip arthroplasty, J Arthroplasty 1989;4:217.
12. AmstutzHC, DoreyFJ: Are recommendations for the routine use of pharmacological thromboprophylaxis in total hip arthroplasty justified? J Bone Joint surg 2000: 8213-473.
13. Amstutz HC, FrisiaDA, DoreyF, Carney BT: Warfarin prophylaxis to prevent mortalityfrom pulmonary embolism after total hip replacement, JBone Joint Surg AM.1989Mar; 71(3):321-6.
14. KwongLM. Department of orthopedic Surgery, Harbor/UCLA Medical Center, 1000w. Carson Street.
15. Bethea JS, DeAndradeJR, FlemingLL, etal: Proximal femoral fractures fallowingtotal hip arthroplasty Clinorthop 1982:170-95.
16. TalamoCT, BonoJV, Mass,USA: Preventing and Managhang intra operative Fracturesand perforations in hip arthroplasty. Orthopedics. 2005 Sep; 28 (9suppl): S1085-8.
17. BlomAW, TaylorAH, PattisonG, Whitehouses, Banister GC: Infection aftertotalhiparthroplasty; JBoneJointSurg Br. 2003Sep; 85(7):956-9.
18. Charnley J: post operative infection after total hip replacement with special refrence to air contamination in the operating room. Clinorthop1972:87-167.
19. BickelH, Gradinger R, KochsE, Wagner K, ForstiH: Indidence and risk factors of delirium after hip surgery. Psychiatr prax.2004 Oct;31(7):360-5.
20. Duppils GS, Wikblad K: Cognitive function and health-relatedquality of life after delirium in connection with hip surgery.Asix-month follow-up, Orthop Nurs. 2004 May-Jun;23(3):195-203.
21. DuppilSGS, wikbladK: Acute confusional States in patients under going hip surgery. Aprospective obstructionstudy.